

BRASSÓI UJLAP

Megjelenik este 6 órakor.
Egyes szám ára 2 fillér.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Társadalmi napilap
Szerkesztőség és kiadóhivatal Kapu-utca 72.
Telefon 356.

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalból elhozva 1 óra 40 fill.
1 óra házhoz uordva 60 fill.
Pesti Ujlapal 1 óra 1 K.

Samassa érsek temetése után.

Örök nyugalomra helyezték nagy egri halottunkat. Temetése impozáns volt. Az érseki rezidencia utjai zsúfolva voltak, a hívek ezrei kísérték szeretett főpásztorunkat utolsó útjára. Végrendeletében egyszerű temetést kívánt, s mégis hercegi rangjának megfelelő fényes temetést rendezett, a hála és szeretet annak az embernek, aki fenségesen nemes életével és halálával igazán megoldotta számunkra a szép életnek és szép halálnak problémáját.

Hiszen kétségtelenül probléma mindkettő az emberre nézve, egymással szoros összefüggésben lévő probléma. Titokzatosabb, s így félelme- sebb, gyötrőbb a halál gondolata, de csak annak aki földi életét tulbecsüli, lelkével nem törődve, az abban kínálkozó testi gyönyöröket hajszolja. Az ilyen ember hogyan érezheti magát a halál pillanatában, abban az ijesztő átmenetben, amelyben néhány perc alatt újra végig éljük egész életünket, s számot parkodunk adni magunknak összes földi sáfarkadásunkról. A halál órája földről való visszahívásunknak értékelő és megítélő pillanata. Lehetetlenség, hogy ez mindnyájunkra egyforma lefolyásu legyen. Kell hogy a nemes és szép életnek szép és nemes halála legyen, a gonosz és hitvány életnek pedig irtózatoss és undok halál legyen a befejezése. Az élet elszakadásának utolsó tudatos perceiben élvezi át az ember összes cselekedeteinek zavartalan harmoniáját, vagy szenvedni át minden bántó diszharmoniaját. S a léleknek ez a nyugalma vagy gyötrődése a egnagyobb testi fájdalmakat is enyhíti, vagy viszont irtózatossan magnóveli.

S itt jutottunk el a halálnak igaz szociális problémájához, s itt értékelhetjük a mi fenségesen nemes életű halottunk halálában az ő életének a

mindennapiaságon messze kiemelkedő szociális jelentőségét. Micsoda csa tanója egy hosszú élet szociális érv nyesülésének a nemes haldokló- nak az a bucsuzó intelme: „Minden erőtekből a timagatokkal való méltó megelegetésre törekedjete, s az égieket keresséte.”

Ezzel a kijelentéssel adta meg nekünk a haldokló érsek a szép életnek és a szép halálnak sarkalatos alapörvényét. Igazán boldog csak az lehet, aki életének minden percében méltóan van önmagával megelegetve. Az ilyen embernek élete felülemelkedik a mindennapiságon, a kicsinyekedesen szükségképen szép nemes eszmékert küzd, hiszen csak így lehet gondolatban, érzésben, cselekedetben biztos utmutatója értékelője.

„Az égieket keresséte” hangzik a nemes életű haldokló biboros ajakán épen a mi önző, kapzsi, csak földi élvezeteket hajszoló korunknak való parancs. Igaz boldosági parancs ez. Mert a földi vágyak véglegesen soha ki nem elégíthetők, aki eszményi cétekert küzd, az éezheti lelkében csak az igazi harmoniát, megelegetést, boldogságot.

Nemes, szép életével minden cselekedetét irányító mély vallásos érzésével hazaszeretetével és határtalan jótékonyaságával példát adott nekünk e szép, nemes életre, megmutatta nekünk, hogy hogyan kell az égieket, az eszméket keresni, cselekedeteinkben megalósítani.

Mivé lenne egyházunk, nemzetünk, hogyha sokan megértenők e szép bucsuzót, hogyha a mindennapi kicsinyes, rosszakaratu gyanusítások, bántalmak helyett egymás megismerésére, megszeretésére törekednénk. Gyarló emberek vagyunk valamennyien, nézzük el egymás hibáit, keressük, vegyük észre embertársainkban a jót is, csak így várhatjuk vi-

szont a bizalmat, az elismerést a szeretetet. Pedig ezekre nagy szükségünk van, ezek nélkül bármilyen nemes cétekert küzdünk is nincs igazi sikerünk.

k . . .

Gondolatok egy koporsónál.

Hétfőn délután helyezték nyugalomra Kisgyörgy Sándor holt tetemét a bolgársze- gi temetőbe. Temetésen megjelentek a csizmadia mesterek, mert az elhunyt is közülők való volt. Megjelent a Mária társulat is, mely társulatnak az elhunyt életében tagja volt. S általános résnvét mellett hantolták el a halottat. Megszokott dolgok: meghalt s általános résnvét mellett eltemeték. Napirendre térünk felette. De ezen eset különbözik a t bbi, közönséges esetektől.

Itt egy valóban jóakaratu munkás emberről van szó, ki lemondott még a dohányzásról s az alkohol legkisebb foku élvezetéről is, csakhogy nagyszámu családját fenntarthassa. Mégis mint apának lánia kellett, hogy családja nélkülöz. Talán része volt ebben időnkénti betegeskedésének is, a tény az, hogy a háza a nyomor tanyája volt.

Ez tudat, hogy családja sorsát nem javíthatja, megzavarta elméjét s a nyomor tanyájáról a sinlőház fulai közé került.

Ott is családja éhező kicsinyei foglalkoztatták. Lázás álmaiban kicsinyeit vigasztalta, hogy fog nekik jó barna kenyeret szerezni. Így érte a halál. Talán megváltás volt reá nézve a halál. De tanulságos volt reánk nézve is. Érezzük, hogy azzal a szegény emberrel igazságtalanság történt. Saját hibáján kívül szenvedett, aminek nem lett volna szatad megtörténnie helyes társadalmi berendezkedés esetén. Érezzük hogy a jelen helyzet tarthatatlan. A keresztény szociálizmusnak tehát minél nagyobb erővel kell fellepni, hogy ezt a félszeg társadalmat Krisztus elvei szerint reformálja. Talán az öt kis gyermek is, kik közül egy még édes anyja ölében van, s a többi ruhájába kapaszkodtak, ha megértik, atyjukat mi vitte a sírba, a keresztény szociálizmus lelkes hive fog lenni?

HIREK

Mükedvelő előadás.

A bolgárszegi iskolás leányok előadása úgy erkölcsi, mint anyagi szempontból nagyon jól sikerült. Az előadás erkölcsi sikerére vall az a kellemes szórakozás, melyet a szép számban megjelent közönségnek nyújtott. Az anyagi sikerről tanuskodik az, hogy az előadásból befolyt tiszta jövedelem 31 koronát tesz ki. Eöböl 15 korona a Szent Antal kenyérére, a többi 16 kor. a tüdővészések javára fordítatott. Az előadás sikerében nagy része van a Csók — és az Antal családnak.

Prodam lezuhant.

Tegnap adtunk hirt, hogy Nagybányán a bányakongresszus tanácskozik. Ezen alkalmat Prodam magyar aviatikus fel akarta használni és vasárnapon látványos repülést tervezett. Délután próba repüléseket tartott, azonban egy szélroham oldalra kaptta a gépét, és 25 méter magasságból a géppel együtt lezuhant. A mentők a kórházba szállították, ahol pár napig

eszméletlenül ápították. A repülésre 20,000 kor. értékű jegy fogyott el.

Lólopás.

Árapatakon a múlt napokban Kukuly Sándor földműves gazdától 2 lovat loptak el éjnek idején. Az egyik ló pej, a másik barna szőrű volt. A két ló értéke 1000 korona. A rendőrségünk is megindította a nyomozást, amely azonban eddig még sikeres nem volt.

A katonásdi.

A militarizmus számtalan emberáldozatot kívánt már. Ujabb szerencsétlenségről adnak hirt a lapok. A napokban a galíciai San folyó mellett gyakorlatot tartottak huszárok, akik mind magyar fiúk voltak. Egy hadnagyocska kiadta a parancsot, hogy a folyót át kell usztatni. A sében folyó Sannak teljes gyorsasággal mentek neki a lovak, amelyek a lovasaikkal együtt a vízbe fulladtak. A huszárok teljes felszerelésben voltak, úgy, hogy megmenekülésről szó sem lehetett, mert a nehéz súly a víz alá huzta a huszárokat. A hullámsírban 14 magyar huszár lelta a halálát. Így bannak a katonáéknál az emberélettel. A 14 ló elvesztése biztosan nagyobb gondot okoz a hadvezetőségnek, mint a 14 halott huszár.

Munkástolvaj.

Szele Mihály Hungária gőztégelygyári

munkás feljelentést tett a rendőrségen, hogy alvás közben a ruhájából 180 koronát ismeretlen tettes kilopott. A nyomozás megindult és sikerült a tolvajt elcsipni. Medián János nevű gyári munkás volt a tolvaj, aki a borakban együtt aludt Szelével.

Fodrász gyűlés.

A fodrászsegédek Pruki József alelnök elnökletével taggyűlést tartottak. Frühvirth Mátyás előadó indítványára 6 segédek megválasztottak a békéltetőbizottsághoz akiket az iparhatóság alakított a segédek és a borbélymesterek között felmerült elmentétek elsimitására küldenek.

Talált tárgy.

Találtatott egy női karkötő 100 kor. értékű. Megtelalója kéri a rendőrségen leadni.

Színház.

Szerdán, aug. 28-án: Hajduk hadnagya.

Csüt. aug. 29-én: Az iglói diákok.

Pénteken, aug. 30-án: Az ezred apja.

Szombaton, aug. 31-én: A cárnő.

Vasárnap d. u. szept. 1-én: A kis gróf.

este: János vitéz.

Hétfőn, szept. 2-án: Luxemburg grófja.

Kedden szept. 2-án: Az obsitos.

A lap szerkesztéséért felelős:

Frühvirth Mátyás.

Kiadja: A Kath. Népszövetségi Takarékos és Hitelszövetkezet.

Tárca

Lélektani

elmélkedés.

Irta: Spallerné Lázár Róza.

Öngyilkosság: ez a hir futott villámgyorsan szerte a napokban városunkban. Egy fiatal asszony dobta el magát az életet. Istenem! hisz ez olyan mindennapi, olyan közönséges, nemis érdemes vele komolyabban foglalkozni; ideges beteg volt, ez adta a gyilkos fegyvert kezébe, beszámíthatatlan állapot.

A közönséges emberek így gondolkoznak, azok közül is a jobbak, a másik része a rágalomnak egész légióját sorolja fel, a tett okául, a szerencsétlen áldozat, még a más világon sem menekült meg a fenevadaktól (az emberektől). Itt meg állok és elgondolkozom, a lelkemben elsötétül minden, nem érzek egyebet ebben a pillanatban, mint a legnagyobb gyűlöletet az emberek iránt és végtelen fájdalmat, mely eltompít minden örömet — reményt amely amugyis csupán, mint röviden látogató vendégek jelentkezik nagy ritkán nálam.

Hogy az öngyilkosság bűn ez igaz, ezt tanítja hitünk, ez ellen harcol és küzd az egyház: azonban ne ítéljünk soha egy ilyen szerencsétlen fölött, hanem legyünk emberek mert az a szó „ember” sokat ki-

ván tőlünk mint Isten jeles teremtményeitől. — de erről a legtöbben megfélekednek, edobják emberi méltóságukat és a gyilkot megfogadják százszor egymásután, embertársuk már kihült testében. Vannak lelkek, melyek az emberek előtt örök talányok maradnak: ezek a mélységes örökösön háborgó, hullámzó, tele nagy szenvedéllyel és igaz érzéssel; de amelyet felkutatni, megérteni csakis kiváló egyéneknek adatott meg. Milyen sima csendes a tenger vize, de féktelen kitörésében ha vihar dulja, mert végtelen mélységéből csak óriás hullámokat verhet fel?

Vannak lelkek törpék, kicsinyek, melyek szenvedélyeket nem ismernek, saját magukat táplálják önérzésük szűk kamrájából. A kicsiny kis tavacska nem ver hullámokat, a vihar érintetlenül hagyja, nincs mit felszínre hozzon megmarad nyugalmában, erjedésnek indulva, míg posvány lesz belőle. Ezek az emberi lelkek, de oh kitudná ezeket megérteni, a bölcssek a filozofusok, de annyi bizonyos, hogy azok között csak nemes nagy lelkek vannak, akik mindig találnak mentséget embertársaik részére.

Mig valaki oda jut, hogy a gyilkos fegyvert maga ellen emelje a szenvedések iszonyu kálváriát jár végig, mekkora lelki küzdelmet viv meg, ki tudná annak nagyságát megmérni — leírni. Hogy mi a étségbeesés, mikor már a lélek nem bír annyi erővel, hogy a reá nehezedő fájdalom súlyával tovább viselje az életet, ez a rettenetes, borzasztó tusa a világfájdalom összes kinját magában hordja. Megbénul a

test, teljesen a lélek hatalma alá kerül és egy pillanat végez örökre az ember életével. A nagyon „józan” gondolkodó jól táplált emberek természetesen rámondják, ostoba, bolond, de akinek van szép nemes lelke, az csak a legmélyebb részvétellel kísérik utolsó útjára és imádkozik lelki üdvéért az Istenhez, ki mindeneket lát tud és megbocsát még a legnagyobb bűnösnek is.

Az egyház az öngyilkosságok okát legtöbb esetben a vallatalanságban keresi mert nincs hite mi félemelje: azonban vannak állapotok mikor a lélek nem tud, nem bír hitéből vigaszt meríteni, mikor elveszti egyensúlyát, lezuhan az élet megásta ürbe, honnan összetörve nincs több erő kiemelkedni. A testi betegségeket elviseljük gyógyítsuk de a lélek betegsége, fájdalma össze nem mérhető semmivel a földön. Legyünk mindig részvétellel embertársaink iránt, kiknek nincs elsg erejük sorsukat elviselni, mert megszenvednek ők azért rettentően és ne ítéljünk soha, hogy ne ítéljünk.

KELLEMEN FERENCZ

gyógyszertára
a «Fehértemplomhoz»

Brassó, Kolostor-u. 8.

Ajánlja kitűnő, saját készítményű
eredménytel biró:

Vénus crème 1 tégely — 80 fill.
Vénus szappan 1 darab — 60 fill.
Vénus Poudre 1 doboz 1.20 fill.
Petrolíne hajszesz 1 üveg 2.— kor.
Nagy választék különlegességekben ásvány-
vizekben és parfümökben.